

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 6ης Σεπτεμβρίου 2016*

«Προδικαστική παραπομπή — Ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Έκδοση σε τρίτο κράτος υπηκόου κράτους μέλους ο οποίος άσκησε το δικαίωμά του ελεύθερης κυκλοφορίας — Πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης — Προστασία των υπηκόων κράτους μέλους έναντι της εκδόσεως — Δεν υφίσταται προστασία των υπηκόων των άλλων κρατών μελών — Περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας — Δικαιολόγηση βάσει της αποτροπής της ατιμωρησίας — Αναλογικότητα — Διακρίβωση του ότι τηρήθηκαν οι εγγυήσεις τις οποίες προβλέπει το άρθρο 19 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

Στην υπόθεση C-182/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Augstākā tiesa (Ανώτατο Δικαστήριο, Λεττονία) με απόφαση της 26ης Μαρτίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 22 Απριλίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης σχετικά με την έκδοση του

Aleksei Petruhhin,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, A. Tizzano, αντιπρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, M. Pešič, L. Bay Larsen, A. Arabadjiev, C. Toader και F. Biltgen, προέδρους τμήματος, E. Levits, J.-C. Bonichot, M. Safjan, C. G. Fernlund (εισηγητή) και S. Rodin, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: M. Aleksejeva, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 1ης Μαρτίου 2016,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Λεττονική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. Kalniņš,
- η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vlácil,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους T. Henze, J. Möller και M. Hellmann, καθώς και από την J. Kemper,
- η Ιρλανδία, εκπροσωπούμενη από τις E. Creedon και L. Williams, καθώς και από τον T. Joyce, επικουρούμενους από τους C. Toland, BL, και D. Kelly, advisory counsel,

* Γλώσσα διαδικασίας: η λεττονική.

- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues, D. Colas και F.-X. Bréchet,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Eberhard,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τη V. Kaye, επικουρούμενη από τον J. Holmes, barrister,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την S. Grünheid και τους E. Kalniņš και W. Bogensberger,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Μαΐου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 18, πρώτο εδάφιο, και του άρθρου 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, καθώς και του άρθρου 19 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο αιτήσεως εκδόσεως την οποία απηύθυναν οι ρωσικές στις λεττονικές αρχές, όσον αφορά τον Aleksei Petruhhin, Εσθονό υπήκοο, σε σχέση με παράβαση της νομοθεσίας περί διακινήσεως ναρκωτικών ουσιών.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Η απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ 2002, L 190, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24) (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο 2002/584), προβλέπει στο άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, τα εξής:

«1. Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης είναι δικαστική απόφαση η οποία εκδίδεται από κράτος μέλος προς τον σκοπό της σύλληψης και της παράδοσης από άλλο κράτος μέλος προσώπου που καταζητείται για την άσκηση ποινικής δίωξης ή για την εκτέλεση ποινής ή μέτρου στερητικών της ελευθερίας.

2. Τα κράτη μέλη εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης βάσει της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης-πλαισίου.»

Το λεττονικό δίκαιο

- 4 Το Σύνταγμα προβλέπει στο άρθρο 98, τρίτη περίοδος, τα εξής:

«Λεττονοί πολίτες δεν εκδίδονται σε άλλες χώρες, παρά μόνον στις περιπτώσεις που προβλέπονται σε διεθνείς συμφωνίες οι οποίες έχουν κυρωθεί από το Saeima [(Κοινοβούλιο)], εφόσον η έκδοση δεν προσβάλλει τα θεμελιώδη ανθρωπίνια δικαιώματα που κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα.»

- 5 Το κεφάλαιο 66 του κώδικα ποινικής δικονομίας φέρει τον τίτλο «Έκδοση προσώπου σε άλλο κράτος». Περιλαμβάνει το άρθρο 696 το οποίο ορίζει, στις παραγράφους 1 και 2, ότι:

«(1) Επιτρέπεται η έκδοση προσώπου που βρίσκεται στο έδαφος της Δημοκρατίας της Λεττονίας με σκοπό την ποινική δίωξη ή τη δίκη του ή την εκτέλεση καταδικαστικής εις βάρος του αποφάσεως, εάν έχει υποβληθεί από άλλο κράτος αίτηση για τη διάταξη προσωρινής κρατήσεώς του ή για την έκδοσή του σε σχέση με πραγματικά περιστατικά τα οποία στοιχειοθετούν ποινικό αδίκημα κατά τη λεττονική νομοθεσία και κατά τη νομοθεσία του άλλου κράτους.

(2) Επιτρέπεται η έκδοση προσώπου με σκοπό την ποινική δίωξη ή τη δίκη του για πράξη της οποίας η τέλεση επισύρει ποινή στερητική της ελευθερίας μέγιστης διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους ή βαρύτερη ποινή, εκτός εάν διεθνής συμφωνία προβλέπει άλλως.»

- 6 Το άρθρο 697, παράγραφος 2, σημεία 1, 2 και 7, του εν λόγω κώδικα ορίζει τα εξής:

«Δεν επιτρέπεται η έκδοση εφόσον:

1) το εκζητούμενο πρόσωπο είναι Λεττονός υπήκοος·

2) η αίτηση εκδόσεως του εκζητουμένου προσώπου υποβάλλεται με σκοπό την ποινική του δίωξη ή την επιβολή σε αυτό ποινής λόγω της φυλής, της θρησκείας, της ιθαγένειας ή των πολιτικών του πεποιθήσεων ή όταν υφίστανται βάσιμοι φόβοι ότι τα δικαιώματα του εν λόγω προσώπου ενδέχεται να παραβιασθούν για τους προαναφερθέντες λόγους·

[...]

7) το πρόσωπο αυτό διατρέχει τον κίνδυνο να υποβληθεί σε βασανιστήρια στην αλλοδαπή.»

- 7 Η Συμφωνία της 3ης Φεβρουαρίου 1993 μεταξύ της Δημοκρατίας της Λεττονίας και της Ρωσικής Ομοσπονδίας περί δικαστικής συνδρομής και συνεργασίας σε υποθέσεις αστικού, οικογενειακού και ποινικού δικαίου ορίζει, στο άρθρο 1, τα ακόλουθα:

«1. Οι πολίτες του ενός εκ των συμβαλλομένων μερών απολαύουν στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους της ίδιας νομικής προστασίας των προσωπικών και περιουσιακών δικαιωμάτων τους με τους πολίτες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

2. Οι πολίτες του ενός εκ των συμβαλλομένων μερών δικαιούνται να προσφεύγουν ελεύθερα και χωρίς κανέναν περιορισμό στα δικαιοδοτικά όργανα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, στις εισαγγελικές αρχές, στα συμβολαιογραφεία [...] και σε άλλα αρμόδια όργανα σε υποθέσεις αστικού, οικογενειακού και ποινικού δικαίου, στα οποία μπορούν να ασκούν αγωγές, να υποβάλλουν αιτήσεις, να ασκούν προσφυγές και να προβαίνουν σε διαδικαστικές πράξεις υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τους πολίτες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.»

8 Το άρθρο 62 της εν λόγω συμφωνίας προβλέπει τα εξής:

«Δεν επιτρέπεται έκδοση εάν [...] το πρόσωπο του οποίου ζητείται η έκδοση είναι υπήκοος του συμβαλλόμενου μέρους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση ή εάν στο εν λόγω πρόσωπο έχει αναγνωρισθεί η ιδιότητα του πρόσφυγα εντός του κράτους αυτού.»

9 Η Συμφωνία της 11ης Νοεμβρίου 1992 μεταξύ της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας και της Δημοκρατίας της Λιθουανίας περί δικαστικής συνδρομής και συνεργασίας προβλέπει, στο άρθρο 1, παράγραφος 1, τα εξής:

«Οι πολίτες ενός εκ των συμβαλλόμενων μερών απολαύουν στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της ίδιας νομικής προστασίας των προσωπικών και περιουσιακών δικαιωμάτων τους με τους πολίτες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

10 Στις 22 Ιουλίου 2010 δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της Ιντερπόλ ανακοίνωση κατά προτεραιότητα έρευνας για τον A. Petruhhin, Εσθονό υπήκοο.

11 Ο εν λόγω συνελήφθη στις 30 Σεπτεμβρίου 2014 στην πόλη Bauska (Λεττονία) και τέθηκε σε προσωρινή κράτηση στις 3 Οκτωβρίου 2014.

12 Στις 21 Οκτωβρίου 2014, οι λεττονικές αρχές παρέλαβαν αίτηση εκδόσεως εκ μέρους του γενικού εισαγγελέα της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Στην αίτηση αυτή αναφερόταν ότι κατά του A. Petruhhin είχε ασκηθεί ποινική δίωξη βάσει αποφάσεως της 9ης Φεβρουαρίου 2009 και ότι έπρεπε να τεθεί υπό κράτηση. Ο εν λόγω κατηγορείται για απόπειρα εμπορίας, στο πλαίσιο συμμορίας, μεγάλης ποσότητας ναρκωτικών. Κατά τη ρωσική νομοθεσία, το ποινικό αυτό αδίκημα επισύρει ποινή στερητική της ελευθερίας συνιστάμενη σε κάθειρξη 8 έως 20 ετών.

13 Η Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūra (γενική εισαγγελία της Δημοκρατίας της Λεττονίας) ενέκρινε την έκδοση του A. Petruhhin στη Ρωσία.

14 Ωστόσο, στις 4 Δεκεμβρίου 2014, ο A. Petruhhin ζήτησε την ακύρωση της αποφάσεως εκδόσεως για τον λόγο ότι, δυνάμει του άρθρου 1 της Συμφωνίας περί δικαστικής συνδρομής και συνεργασίας η οποία έχει συναφθεί μεταξύ της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας και της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, ο ίδιος απήλαυε στη Λεττονία των ιδίων δικαιωμάτων με τους ημεδαπούς και ότι, συνεπώς, η Δημοκρατία της Λεττονίας ήταν υποχρεωμένη να τον προστατεύσει έναντι αβάσιμης αιτήσεως εκδόσεως.

15 Το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι ούτε το λεττονικό δίκαιο ούτε κάποια διεθνής συμφωνία συναφθείσα μεταξύ της Δημοκρατίας της Λεττονίας και, ιδίως της Ρωσικής Ομοσπονδίας ή των λοιπών βαλτικών χωρών προβλέπουν περιορισμούς στην έκδοση Εσθονού υπηκόου προς τη Ρωσία. Κατά τις διεθνείς αυτές συμφωνίες, η προστασία έναντι τέτοιας εκδόσεως προβλέπεται αποκλειστικά για τους Λεττονούς υπηκόους.

16 Κατά το αιτούν δικαστήριο, πάντως, το γεγονός ότι δεν υφίσταται προστασία των πολιτών της Ένωσης έναντι του ενδεχομένου εκδόσεως, σε περίπτωση κατά την οποία μεταβαίνουν σε κράτος μέλος διαφορετικό εκείνου του οποίου έχουν την ιθαγένεια, αντιβαίνει στην ουσία της ιθαγένειας της Ένωσης, δηλαδή στο δικαίωμα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να τυγχάνουν προστασίας ισοδύναμης προς εκείνη της οποίας απολαύουν οι ημεδαποί.

- 17 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Augstākā tiesa (Ανώτατο Δικαστήριο, Λεττονία) εξαφάνισε, στις 26 Μαρτίου 2015, την απόφαση περί κρατήσεως του A. Petruhhin και αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Έχουν το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, και το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ την έννοια ότι, σε περίπτωση εκδόσεως υπηκόου οποιουδήποτε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε κράτος μη μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει συμφωνίας περί εκδόσεως συναφθείσας μεταξύ κράτους μέλους και τρίτου κράτους, πρέπει να εξασφαλίζεται το ίδιο επίπεδο προστασίας με εκείνο που παρέχεται στους υπηκόους του εν λόγω κράτους μέλους;
 - 2) Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει το δικαιοδοτικό όργανο του κράτους μέλους από το οποίο ζητήθηκε η έκδοση να εφαρμόσει τις προϋποθέσεις εκδόσεως που προβλέπονται στο κράτος μέλος ιθαγένειας ή στο κράτος συνήθους διαμονής [του ενδιαφερομένου];
 - 3) Στις περιπτώσεις εκείνες στις οποίες η έκδοση πραγματοποιείται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το συγκεκριμένο επίπεδο προστασίας που προβλέπεται για τους υπηκόους του κράτους μέλους από το οποίο ζητήθηκε η έκδοση, οφείλει το κράτος μέλος αυτό να ελέγχει την τήρηση των εγγυήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19 του Χάρτη, σύμφωνα με τις οποίες κανείς δεν πρέπει να εκδίδεται προς κράτος στο οποίο διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η θανατική ποινή ή να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση; Μπορεί ο εν λόγω έλεγχος να περιορίζεται στην εξακρίβωση ότι το κράτος που ζητεί την έκδοση είναι συμβαλλόμενο μέρος της Συμβάσεως περί απαγορεύσεως των βασανιστηρίων ή πρέπει να εξετάζεται η πραγματική κατάσταση λαμβανομένης υπόψη της αξιολογήσεως του εν λόγω κράτους από τα όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του παραδεκτού των προδικαστικών ερωτημάτων

- 18 Κατά πάγια νομολογία, η διαδικασία του άρθρου 267 ΣΛΕΕ αποτελεί μηχανισμό συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, μέσω του οποίου το πρώτο παρέχει στα δεύτερα τα στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που τους είναι αναγκαία για την επίλυση των διαφορών επί των οποίων καλούνται να αποφανθούν (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2015, Caroda Import-Export, C-354/14, EU:C:2015:658, σκέψη 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 19 Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, εναπόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς της κύριας δίκης και φέρει την ευθύνη της μέλλουσας να εκδοθεί δικαστικής αποφάσεως, να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες της υποθέσεως, τόσο την αναγκαιότητα προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και τη λυσιτέλεια των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο. Συνεπώς, εφόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται καταρχήν να αποφανθεί (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2015, Caroda Import-Export, C-354/14, EU:C:2015:658, σκέψη 24 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 20 Ως εκ τούτου, τα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ερωτήματα τα οποία υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο, εντός του πραγματικού και κανονιστικού πλαισίου που αυτό προσδιορίζει με δική του ευθύνη και την ακρίβεια του οποίου δεν οφείλει να ελέγξει το Δικαστήριο, υποβάλλονται λυσιτελώς κατά τεκμήριο. Το Δικαστήριο δύναται να αρνηθεί να αποφανθεί επί προδικαστικού ερωτήματος υποβληθέντος από εθνικό δικαστήριο μόνον οσάκις είναι πρόδηλο ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κυρίας δίκης, οσάκις το ζήτημα είναι υποθετικού χαρακτήρα ή ακόμη σε περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά ή νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία

προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2015, Capoda Import-Export, C-354/14, EU:C:2015:658, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 21 Εν προκειμένω, η Λεττονική Κυβέρνηση γνωστοποίησε στο Δικαστήριο, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι ο A. Petruhhin, κατόπιν της απελευθερώσεώς του στις 26 Μαρτίου 2015, εγκατέλειψε τη λεττονική επικράτεια προκειμένου να μεταβεί, πιθανότατα, στην Εσθονία.
- 22 Η κυβέρνηση αυτή προσέθεσε, πάντως, ότι η διαδικασία εκδόσεως εξακολουθεί να εκκρεμεί ενώπιον των λεττονικών δικαστηρίων. Υποστήριξε ότι η γενική εισαγγελία της Δημοκρατίας της Λεττονίας δεν έχει ανακαλέσει την απόφασή της με την οποία ενέκρινε την έκδοση του A. Petruhhin και ότι η απόφαση αυτή εξακολουθεί να υπόκειται στον δικαστικό έλεγχο του Augstākā tiesa (Ανωτάτου Δικαστηρίου). Στο δικαστήριο αυτό εναπόκειται να δεχθεί ή να αρνηθεί την έγκριση ή, ακόμη, να ζητήσει την παροχή συμπληρωματικών στοιχείων πριν αποφανθεί.
- 23 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, μολονότι ο A. Petruhhin δεν βρίσκεται πλέον στη Λεττονία, εξακολουθεί να είναι αναγκαίο για το αιτούν δικαστήριο να αποφανθεί επί της νομιμότητας της αποφάσεως περί εκδόσεως, δεδομένου ότι η απόφαση αυτή, εάν δεν ακυρωθεί από το εν λόγω δικαστήριο, μπορεί να εκτελεσθεί ανά πάσα στιγμή, ενδεχομένως κατόπιν της συλλήψεως του εμπλεκόμενου προσώπου εντός της λεττονικής επικράτειας. Συνεπώς, τα υποβληθέντα ερωτήματα, τα οποία αφορούν το ζήτημα αν οι εθνικοί κανόνες βάσει των οποίων εκδόθηκε αυτή η απόφαση περί εκδόσεως είναι σύμφωνοι με το δίκαιο της Ένωσης, δεν στερούνται ενδιαφέροντος για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης.
- 24 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα υποβληθέντα ερωτήματα είναι παραδεκτά.

Επί του πρώτου και του δευτέρου ερωτήματος

- 25 Με τα δύο πρώτα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξετασθούν μαζί, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινισθεί, κατ' ουσίαν αν τα άρθρα 18 ΣΛΕΕ και 21 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι, όσον αφορά την εφαρμογή συμφωνίας περί εκδόσεως η οποία έχει συναφθεί μεταξύ κράτους μέλους και τρίτου κράτους, οι υπήκοοι άλλου κράτους μέλους πρέπει να μπορούν να τύχουν της προστασίας που παρέχει ο κανόνας βάσει του οποίου απαγορεύεται στο πρώτο κράτος μέλος να εκδίδει τους υπηκόους του.
- 26 Βεβαίως, επισημαίνεται συναφώς, όπως υποστήριξε η πλειονότητα των κρατών μελών που υπέβαλαν παρατηρήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου, ότι, ελλείψει διεθνούς συμβάσεως συναφθείσας μεταξύ της Ένωσης και της συγκεκριμένης τρίτης χώρας, οι περί εκδόσεως κανόνες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.
- 27 Εντούτοις, σε περιπτώσεις οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, οι εφαρμοστέοι εθνικοί κανόνες πρέπει να τηρούν το δίκαιο αυτό (βλ. απόφαση της 2ας Μαρτίου 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 28 Με τα δύο πρώτα ερωτήματά του, όμως, το αιτούν δικαστήριο εγείρει ακριβώς το ζήτημα αν εθνικοί κανόνες περί εκδόσεως, όπως οι επίμαχοι στην υπόθεση της κύριας δίκης, είναι συμβατοί με τα άρθρα 18 ΣΛΕΕ και 21 ΣΛΕΕ.
- 29 Απαγορεύοντας «κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας», το άρθρο 18 ΣΛΕΕ επιτάσσει την ίση μεταχείριση των προσώπων σε περίπτωση εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών (βλ., σχετικώς, απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1989, Cowan, 186/87, EU:C:1989:47, σκέψη 10).

- 30 Εν προκειμένω, μολονότι, βεβαίως, όπως τονίζεται στη σκέψη 29 της παρούσας απόφασης, οι περί εκδόσεως κανόνες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών ελλείψει διεθνούς συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και της τρίτης χώρας, πρέπει εντούτοις να υπομνησθεί ότι, προκειμένου να οριοθετηθεί το πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών, κατά την έννοια του άρθρου 18 ΣΛΕΕ, το άρθρο αυτό πρέπει να ερμηνευθεί σε συνδυασμό με τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ περί ιθαγένειας της Ένωσης. Ως εκ τούτου, οι περιπτώσεις που εμπίπτουν σε αυτό το πεδίο εφαρμογής περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την άσκηση της ελευθερίας κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών την οποία κατοχυρώνει το άρθρο 21 ΣΛΕΕ (βλ., σχετικώς, απόφαση της 15ης Μαρτίου 2005, *Bidar*, C-209/03, EU:C:2005:169, σκέψεις 31 έως 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 31 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο Εσθονός υπήκοος A. Petruhhin άσκησε, ως πολίτης της Ένωσης, το δικαίωμά του στην ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης, μεταβαίνοντας στη Λεττονία, οπότε η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης περίπτωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών, κατά την έννοια του άρθρου 18 ΣΛΕΕ, με το οποίο διατυπώνεται η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας (βλ., σχετικώς, απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1989, *Cowan*, 186/87, EU:C:1989:47, σκέψεις 17 έως 19).
- 32 Εντούτοις, εθνικοί περί εκδόσεως κανόνες όπως οι επίμαχοι στην υπόθεση της κύριας δίκης εισάγουν διαφορά ως προς τη μεταχείριση αναλόγως αν ο ενδιαφερόμενος είναι ημεδαπός ή υπήκοος άλλου κράτους μέλους, καθόσον έχουν ως αποτέλεσμα να μην παρέχεται στους υπηκόους άλλων κρατών μελών, όπως είναι ο A. Petruhhin, η προστασία έναντι της εκδόσεως της οποίας τυγχάνουν οι ημεδαποί. Ως εκ τούτου, οι κανόνες αυτοί ενδέχεται να περιορίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων της πρώτης κατηγορίας εντός της Ένωσης.
- 33 Κατά συνέπεια, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η διαφορά ως προς τη μεταχείριση η οποία συνίσταται στη δυνατότητα εκδόσεως πολίτη της Ένωσης ο οποίος είναι υπήκοος άλλου κράτους μέλους, όπως ο A. Petruhhin, συνεπάγεται περιορισμό της κατά το άρθρο 21 ΣΛΕΕ ελεύθερης κυκλοφορίας.
- 34 Ένας τέτοιος περιορισμός μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον εφόσον στηρίζεται σε αντικειμενικούς λόγους και τελεί σε σχέση αναλογικότητας προς τον θεμιτώς επιδιωκόμενο από το εθνικό δικαιο σκοπό (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 12ης Μαΐου 2011, *Runevič-Vardyn και Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, σκέψη 83 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 35 Πλείονες κυβερνήσεις που υπέβαλαν παρατηρήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου προβάλλουν ως δικαιολογία το ότι το μέτρο που προβλέπει την έκδοση θεσπίσθηκε στο πλαίσιο διεθνούς συνεργασίας επί ποινικών υποθέσεων, σύμφωνα με σύμβαση περί εκδόσεως, και σκοπεί να αποτρέψει τον κίνδυνο ατιμωρησίας.
- 36 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 2, ΣΕΕ, η Ένωση παρέχει στους πολίτες της χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς εσωτερικά σύνορα, εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, σε συνδυασμό με κατάλληλα μέτρα όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, καθώς και την πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας.
- 37 Ο σκοπός της αποτροπής του κινδύνου της ατιμωρησίας προσώπων που έχουν διαπράξει ποινικά αδικήματα εντάσσεται στο πλαίσιο αυτό (βλ., σχετικώς, απόφαση της 27ης Μαΐου 2014, *Srasic*, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, σκέψεις 63 και 65) και, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 55 των προτάσεών του, πρέπει να γίνει δεκτό ότι αποτελεί θεμιτό σκοπό κατά το δίκαιο της Ένωσης.
- 38 Ωστόσο, μέτρα περιοριστικά θεμελιώδους ελευθερίας, όπως αυτή που κατοχυρώνεται με το άρθρο 21 ΣΛΕΕ, μπορούν να δικαιολογηθούν βάσει αντικειμενικών λόγων μόνον εφόσον είναι αναγκαία για την προστασία των συμφερόντων τα οποία σκοπούν να διασφαλίσουν και μόνο στο μέτρο που οι σκοποί

αυτοί δεν μπορούν να επιτευχθούν με λιγότερο περιοριστικά μέτρα (βλ. απόφαση της 12ης Μαΐου 2011, *Runevič-Vardyn και Wardyn*, C-391/09, EU:C:2011:291, σκέψη 88 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 39 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 56 των προτάσεών του, η έκδοση αποτελεί διαδικασία η οποία έχει ως στόχο την καταπολέμηση της ατιμωρησίας προσώπου το οποίο βρίσκεται σε επικράτεια διαφορετική από εκείνη στην οποία φέρεται να διέπραξε αξιόποινη πράξη. Πράγματι, όπως επισήμαναν πλείονες εθνικές κυβερνήσεις στις παρατηρήσεις που υπέβαλαν ενώπιον του Δικαστηρίου, μολονότι, λαμβανομένης υπόψη της αρχής «aut dedere, aut judicare» (είτε έκδοση είτε άσκηση διώξεως), η μη έκδοση των ημεδαπών αντισταθμίζεται εν γένει από τη δυνατότητα του κράτους μέλος από το οποίο ζητείται η έκδοση να ασκήσει ποινική δίωξη κατά των υπηκόων του για αξιόποινες πράξεις που τέλεσαν εκτός της επικράτειάς του, αυτό το κράτος μέλος δεν διαθέτει, κατά κανόνα, δικαιοδοσία για την εκδίκαση τέτοιων περιστατικών οσάκις ούτε ο αυτουργός ούτε το θύμα της προβαλλομένης αξιόποινης πράξεως έχει την ιθαγένεια του εν λόγω κράτους μέλους. Η έκδοση καθιστά, επομένως, δυνατή την αποτροπή του ενδεχομένου ατιμωρησίας αξιόποινων πράξεων τις οποίες τέλεσαν στο έδαφος ενός κράτους πρόσωπα τα οποία διέφυγαν εν συνεχεία από το κράτος αυτό.
- 40 Στο πλαίσιο αυτό, εθνικοί κανόνες, όπως οι επίμαχοι στην υπόθεση της κύριας δίκης, βάσει των οποίων επιτρέπεται να ικανοποιηθεί αίτηση εκδόσεως με σκοπό την άσκηση ποινικής διώξεως και τη δίκη σε τρίτο κράτος εντός του οποίου υποστηρίζεται ότι τελέσθηκε η αξιόποινη πράξη, είναι κατάλληλοι για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.
- 41 Πρέπει, ωστόσο, να διακριβωθεί αν υφίσταται εναλλακτικό μέτρο το οποίο περιορίζει λιγότερο την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχονται βάσει του άρθρου 21 ΣΛΕΕ και το οποίο καθιστά δυνατή την επίτευξη, με τρόπο εξίσου αποτελεσματικό, του σκοπού ο οποίος έγκειται στην αποτροπή της ατιμωρησίας προσώπου το οποίο φέρεται να έχει τελέσει ποινικώς κολάσιμη πράξη.
- 42 Πρέπει να υπομνησθεί συναφώς ότι, δυνάμει της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, ΣΕΕ, η Ένωση και τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τα εκ των Συνθηκών καθήκοντα βάσει αμοιβαίου σεβασμού και αμοιβαίας συνεργασίας.
- 43 Στο πλαίσιο του ποινικού δικαίου, ο νομοθέτης της Ένωσης εξέδωσε, μεταξύ άλλων, την απόφαση-πλαίσιο 2002/584, η οποία σκοπεί να καταστήσει ευχερέστερη τη δικαστική συνεργασία θεσπίζοντας το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως. Το ένταλμα αυτό αποτελεί την πρώτη περίπτωση συγκεκριμένης εφαρμογής, στον τομέα του ποινικού δικαίου, της αρχής της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, την οποία το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει χαρακτηρίσει ως «ακρογωνιαίο λίθο» της δικαστικής συνεργασίας (απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 2008, *Leymann και Pustovarov*, C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, σκέψη 49). Εκτός αυτού του μηχανισμού δικαστικής συνεργασίας που συνίσταται στο ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, υφίστανται και διάφοροι άλλοι μηχανισμοί συνδρομής που σκοπούν να καταστήσουν ευχερέστερη τη συνεργασία αυτή (βλ., σχετικώς, απόφαση της 27ης Μαΐου 2014, *Sasic*, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, σκέψεις 65 έως 68).
- 44 Εξάλλου, στις σχέσεις της με τον υπόλοιπο κόσμο, η Ένωση προβάλλει και προωθεί τις αξίες της και τα συμφέροντά της και συμβάλλει στην προστασία των πολιτών της, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 5, ΣΕΕ.
- 45 Αυτό το σύστημα προστασίας αναπτύσσεται σταδιακά μέσω μηχανισμών συνεργασίας, όπως είναι οι συμφωνίες περί εκδόσεως που συνάπτονται μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών.
- 46 Επί του παρόντος, ωστόσο, δεν υφίσταται τέτοια σύμβαση μεταξύ της Ένωσης και του εμπλεκόμενου στην υπόθεση της κύριας δίκης τρίτου κράτους.

- 47 Ελλείπει κανόνων του δικαίου της Ένωσης που διέπουν την έκδοση μεταξύ, αφενός, των κρατών μελών και, αφετέρου, ενός τρίτου κράτους πρέπει, προκειμένου να προστατευθούν οι πολίτες της Ένωσης από μέτρα δυνάμενα να τους στερήσουν τα κατά το άρθρο 21 ΣΛΕΕ δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, με ταυτόχρονη καταπολέμηση της ατιμωρησίας ποινικώς κολάσιμων πράξεων, να τεθούν σε εφαρμογή όλοι οι υφιστάμενοι επί ποινικών υποθέσεων, βάσει του δικαίου της Ένωσης, μηχανισμοί συνεργασίας και αμοιβαίας συνδρομής.
- 48 Επομένως, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ανταλλαγή πληροφοριών με το κράτος μέλος του οποίου την ιθαγένεια έχει ο ενδιαφερόμενος, προκειμένου να παρασχεθεί στις αρχές αυτού του κράτους μέλους, εφόσον έχουν, βάσει του εθνικού δικαίου τους, δικαιοδοσία να ασκήσουν δίωξη κατά του προσώπου αυτού για πράξεις που τελέστηκαν στην αλλοδαπή, η δυνατότητα εκδόσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως στο πλαίσιο διώξεως. Το άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλασιού 2002/584 δεν αποκλείει, στην περίπτωση αυτή, τη δυνατότητα του κράτους μέλους του οποίου την ιθαγένεια έχει ο φερόμενος ως αυτουργός της αξιόποινης πράξεως να εκδώσει ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως με σκοπό την παράδοση του προσώπου αυτού στο πλαίσιο διώξεως εις βάρος του.
- 49 Το κράτος μέλος υποδοχής, συνεργαζόμενο κατά τον ανωτέρω τρόπο με το κράτος μέλος του οποίου την ιθαγένεια έχει ο ενδιαφερόμενος και δίδοντας προτεραιότητα σε αυτό το ενδεχόμενο ένταλμα συλλήψεως, αντί της αιτήσεως εκδόσεως, ενεργεί με τρόπο που θίγει λιγότερο την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας, αποτρέποντας εκ παραλλήλου, στο μέτρο του δυνατού, τον κίνδυνο να παραμείνει ατιμώρητη η αξιόποινη πράξη για την οποία έχει ασκηθεί δίωξη.
- 50 Κατά συνέπεια, στα δύο πρώτα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι τα άρθρα 18 ΣΛΕΕ και 21 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι, οσάκις σε κράτος μέλος, στο οποίο μετέβη πολίτης της Ένωσης που είναι υπήκοος άλλου κράτους μέλους, απευθύνεται αίτηση εκδόσεως από τρίτο κράτος, με το οποίο το πρώτο κράτος μέλος έχει συνάψει συμφωνία περί εκδόσεως, το κράτος μέλος αυτό υποχρεούται να ενημερώσει το κράτος μέλος του οποίου την ιθαγένεια έχει ο εν λόγω πολίτης και, ενδεχομένως, κατόπιν αιτήματος του δευτέρου αυτού κράτους μέλους, να του παραδώσει τον πολίτη αυτόν, σύμφωνα με τις διατάξεις της αποφάσεως-πλασιού 2002/584, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό το κράτος μέλος έχει δικαιοδοσία, βάσει του εθνικού δικαίου του, να ασκήσει δίωξη κατά του προσώπου αυτού για πράξεις τελεσθείσες στην αλλοδαπή.

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 51 Με το τρίτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν, σε περίπτωση κατά την οποία το προς ο η αίτηση κράτος μέλος σχεδιάζει την έκδοση υπηκόου άλλου κράτους μέλους, κατόπιν αιτήματος τρίτου κράτους, το πρώτο αυτό κράτος μέλος οφείλει να διακριβώσει ότι η έκδοση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα την προσβολή των διαλαμβανομένων στο άρθρο 19 του Χάρτη δικαιωμάτων και, ενδεχομένως, βάσει ποιων κριτηρίων πρέπει να γίνεται ο έλεγχος αυτός.
- 52 Όπως προκύπτει από την απάντηση που δόθηκε στα δύο πρώτα ερωτήματα, η απόφαση κράτους μέλους να εκδώσει πολίτη της Ένωσης, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 18 ΣΛΕΕ και 21 ΣΛΕΕ και, επομένως, του δικαίου της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 51, παράγραφος 1, του Χάρτη (βλ.. σχετικώς, κατ' αναλογίαν, απόφαση της 26 Φεβρουαρίου 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, σκέψεις 25 έως 27).
- 53 Επομένως, οι διατάξεις του Χάρτη, ιδίως δε το άρθρο 19, είναι εφαρμοστέες στην περίπτωση τέτοιας αποφάσεως.

- 54 Κατά το εν λόγω άρθρο 19, κανείς δεν μπορεί να απομακρυνθεί, να απελαθεί ή να εκδοθεί προς κράτος όπου διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση.
- 55 Το αιτούν δικαστήριο, προκειμένου να εκτιμήσει αν σημειώθηκε παράβαση της διατάξεως αυτής, ζητεί να διευκρινισθεί, ιδίως, αν κράτος μέλος δύναται απλώς να διαπιστώσει ότι το κράτος που ζητεί την έκδοση είναι συμβαλλόμενο μέρος στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, υπογραφείσα στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, η οποία απαγορεύει τα βασανιστήρια, ή αν πρέπει να εξετάζεται συγκεκριμένα η κατάσταση που επικρατεί στο εν λόγω αιτούν κράτος, λαμβανομένης υπόψη της αξιολογήσεώς του από το Συμβούλιο της Ευρώπης.
- 56 Συναφώς, πρέπει να μνημονευθεί το άρθρο 4 του Χάρτη, το οποίο απαγορεύει τις απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή μεταχείριση και να υπομνησθεί ότι η απαγόρευση αυτή είναι απόλυτη, καθόσον συνδέεται στενά με τον σεβασμό της διαλαμβανόμενης στο άρθρο 1 του Χάρτη ανθρωπίνης αξιοπρέπειας (βλ. απόφαση της 5ης Απριλίου 2016, Aranyosi και Căldăraru, C-404/15 και C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, σκέψη 85).
- 57 Η ύπαρξη δηλώσεων και η αποδοχή διεθνών συνθηκών που εγγυούνται, καταρχήν, τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων δεν αρκούν, αφεαυτών, για τη διασφάλιση προσηκουσας προστασίας από τον κίνδυνο κακομεταχείρισεως σε περίπτωση κατά την οποία αξιόπιστες πηγές κάνουν λόγο για πρακτικές των αρχών –ή για πρακτικές τις οποίες ανέχονται οι αρχές– προδήλως αντίθετες προς τις αρχές της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, της 28ης Φεβρουαρίου 2008, Saadi κατά Ιταλίας, CE:ECHR:2008:0228JUD003720106, § 147).
- 58 Επομένως, κατά το μέτρο που η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους από το οποίο ζητείται η έκδοση έχει στη διάθεσή της στοιχεία που μαρτυρούν πραγματικό κίνδυνο απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισεως των κρατουμένων στο τρίτο κράτος το οποίο ζήτησε την έκδοση, οφείλει να εκτιμά την ύπαρξη του κινδύνου αυτού οσάκις καλείται να αποφανθεί επί της εκδόσεως προσώπου (βλ., σχετικώς, όσον αφορά το άρθρο 4 του Χάρτη, απόφαση της 5ης Απριλίου 2016, Aranyosi και Căldăraru, C-404/15 και C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, σκέψη 88).
- 59 Προς τούτο, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους από το οποίο ζητείται η έκδοση οφείλει να στηριχθεί σε αντικειμενικά, αξιόπιστα, ακριβή και δεόντως ενημερωμένα στοιχεία. Τα στοιχεία αυτά δύναται να προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από διεθνείς δικαστικές αποφάσεις, όπως οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, από δικαστικές αποφάσεις του τρίτου κράτους το οποίο ζητεί την έκδοση, καθώς και από αποφάσεις, εκθέσεις και λοιπά έγγραφα καταρτιζόμενα από όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης ή όργανα εντός του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών (βλ., σχετικώς, απόφαση της 5ης Απριλίου 2016, Aranyosi και Căldăraru, C-404/15 και C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, σκέψη 89).
- 60 Ως εκ τούτου, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, σε περίπτωση κατά την οποία κράτος μέλος επιλαμβάνεται αιτήσεως τρίτου κράτους για την έκδοση υπηκόου άλλου κράτους μέλους, το πρώτο κράτος μέλος οφείλει να διακριβώσει ότι η έκδοση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα προσβολή των διαλαμβανόμενων στο άρθρο 19 του Χάρτη δικαιωμάτων.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 61 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπιπτόντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

- 1) Τα άρθρα 18 ΣΛΕΕ και 21 ΣΛΕΕ έχουν την έννοια ότι, οσάκις σε κράτος μέλος, στο οποίο μετέβη πολίτης της Ένωσης που είναι υπήκοος άλλου κράτους μέλους, απευθύνεται αίτηση εκδόσεως από τρίτο κράτος, με το οποίο το πρώτο κράτος μέλος έχει συνάψει συμφωνία περί εκδόσεως, το κράτος μέλος αυτό υποχρεούται να ενημερώσει το κράτος μέλος του οποίου την ιθαγένεια έχει ο εν λόγω πολίτης και, ενδεχομένως, κατόπιν αιτήματος του δευτέρου αυτού κράτους μέλους, να του παραδώσει τον πολίτη αυτόν, σύμφωνα με τις διατάξεις της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό το κράτος μέλος έχει δικαιοδοσία, βάσει του εθνικού δικαίου του, να ασκήσει δίωξη κατά του προσώπου αυτού για πράξεις τελεσθείσες στην αλλοδαπή.
- 2) Σε περίπτωση κατά την οποία κράτος μέλος επιλαμβάνεται αιτήσεως τρίτου κράτους για την έκδοση υπηκόου άλλου κράτους μέλους, το πρώτο κράτος μέλος οφείλει να διακριβώσει ότι η έκδοση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα προσβολή των δικαιωμάτων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 19 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(υπογραφές)